

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. VIII. Vtrum in Christo fuerit prophetia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

sistens quoddam beati considerantes se posse per peccatum à Deo separari quantum est ex naturae conditione, illud oderint & horreant.

Potuit 2. esse timor, si sumatur pro illo affectu reuerentiali, quo ex consideratione suae vilitatis & eminentiae alterius, aliquis refugit omnem cum alio comparationem, eumque reueretur, qui timor dicitur reuerentialis, estque actus religionis; de quo intelligitur illud Lucæ 5. *repleti sunt timore, dicentes quia vidimus mirabilia hodie.* Matth. 9. *videntes autem turba timuerunt & glorificauerunt Deum.* Hunc timorem sanctis Angelis tribuunt Dion. de celesti hierarchia cap. 13. Chrys. in explicatione visionis Isaie cap. 6.

Luc. 5.
Matth. 9.

Dionys.
Chrys.

ARTICVLVS VII.

Verum in Christo fuerint gratia gratis datae?

Resp. affir.
80.

Quid gratia gratis datae.

In Christo fuisse prob. 1.

In Christo fuit plenitudo gratiae, non tantum intensiue, sed etiam extensiue.

Prob. 2.

Ioan. 11.

Fides quid, prout est gratia gratis data. Hac non necessario procedit à fide theologica.

81.

Ioan. 6.

AFFIRMAT. ex eo quoddam Christus fuerit primus & principalis doctor fidei & doctrinae spiritualis.

Notandum gratias gratis datas vocari dona quaedam supernaturalia, quibus homo disponitur ut alios adducat ad cognitionem & cultum Dei, ita ut potius concedantur in gratiam aliorum, quam in propriam vtilitatem, possuntque in peccatoribus reperiri. Hæ gratia enumerantur ab Apostolo 1. ad Cor. 12. & S. Thom. 1. 2. quest. 3. art. 4. in corpore rationem sufficientiae assignat.

Huiusmodi gratias fuisse in Christo communis est scholasticorum sententia, quæ prob. 1. ratione S. Thomæ hic.

Conf. 1. in Christo fuit plenitudo gratiae non tantum intensiue, sed etiam extensiue; ergo habuit gratias quæ non repugnabant suo statui, vel fini redemptionis generis humani.

Conf. 2. omnia dona gratiarum in nos deriuantur per Christum; igitur decet in ipso reperiri, si eius statui non repugnent: gratia autem gratis data fuerunt in varijs, ut patet ex loco Apostoli citato.

Prob. 2. in Christo fuit assensus supernaturalis rerum diuinarum cum certa fiducia diuini auxilij ad miracula patranda, ut patet Ioannis 11. *ego sciebam quia semper me audis.* Vnde in eo fuit fides, prout dicit gratiam gratis datam, quia huiusmodi fides nihil est aliud quam assensus certus de rebus diuinis, adiunctam habens fiduciam, quod Deus aderit ad miracula patranda, vel ad ea concedenda quæ petuntur. Vnde fides quæ est gratia gratis data, non necessario procedit à fide theologica, nec in sua ratione inuoluit obscuritatem; ut proinde non debeat ex illis capitibus Christo negari.

Fuit etiam in Christo facultas explicandi ea, quæ ad fidem & ad mores pertinebant, ut patet ex varijs eius concionibus. Hinc Petrus Ioannis 6. dicit: *Domine ad quem ibimus? Verba vite æternæ habes.* Fuit etiam operatio virtutum & gratia sanctorum, ut patet ex varijs locis Euangelij. Fuit discretio spirituum, quia peruersas Pharisæorum cogitationes sæpè reuelauit. Fuerunt genera linguarum: nam qui nouerat cordium cogitationes, non poterat ignorare significationes vocum. Præterea huiusmodi gratiam linguarum Apostolis est elargitus.

Nec obstat quod forte varijs linguis non fuerit usus, quia nulla erat necessitas, cum semper apud unam gentem egerit. non est etiam improbabile, quod censent aliqui, priuatim varijs linguis vsum fuisse.

Probabile est Christum priuatim varijs linguis vsum fuisse.

ARTICVLVS VIII.

Verum in Christo fuerit prophetia?

82.

AFFIRMAT.

Notandum Abulensem in caput 11. Num. Resp. affir. q. 64. negare Christum verè fuisse prophetam, sed Abulensem solum vulgi opinione ita vocatum, eò quod nihil negauit Christum maius in illo agnosceret. Christus fuisse prophetam.

Sed sententia quam hic tradit S. Thom. est communis & tenenda, scilicet Christum, dum in terris versaretur, fuisse verè prophetam, quæ solet probari 1. ex scripturis Deuter. 18. *prophetam de gente tua ex fratribus tuis sicut me suscitabit tibi Dominus* Quem locum de Christo intelligunt S. Petrus Act. 3. & S. Stephanus Act. 7: Matth. 13. & Marci 6. *Non est propheta sine honore nisi in patria sua.* Lucæ 24. *de Iesu Nazareno qui fuit vir propheta.* Quibus locis non à vulgo, sed à Moyse & discipulis, imò & à se vocatur propheta.

Verum quidem est locis citatis & alijs nomen propheta sumi posse non in vulgari significatione, sed ut idem significet quod virum eminentem sanctitate, doctrinâ & miraculis, aduertunt enim varij Doctores nomen propheta in scripturis multiplicem habere significationem, & inter cæteras interdum sumi pro homine sancto, Deo addito, & diuinam doctrinam profitente & docente, ut Genes. 20. & ut videtur Matth. 10. *qui recipit prophetam in nomine prophetae, mercedem prophetæ accipiet.* ita inquam sumi, quia propheta tales esse solebant. In hac significatione commode sumi potest nomen propheta locis citatis & similibus. nihilominus probabiliter etiam accipitur in communiori significatione, quia nihil absurdi sequitur si ita sumatur, ut ex dicendis patebit, & ea est magis germana significatio.

Prob. 2. ex Patribus: Iren. lib. 3. contra hæreses cap. 12. Aug. lib. 16. contra Faustum cap. 18. Cyrill. lib. 3. in Ioan. cap. 9. & alijs.

Prob. 3. Christo cum in hac vita versaretur, inerat vis prædicendi futura, & procul posita seu distantia à communi statu hominum cum quibus versabatur; id autem sufficit ad rationem Prophetiae; nam ut communiter notant Doctores, lumen Propheticum non necessario inuoluit obscuritatem, sed tantum statum viatoris; vnde licet clarè cognosceret ea quæ erant dissita quoad locum, quia tamen procul erant à statu eius in quantum erat viator, & à cognitione eorum cum quibus agebat, & quibus reuelabat, erat & poterat dici Propheta.

Dices 1. S. Ioannes Baptista dicitur plusquam Propheta Matth. 12.

Resp. S. Ioannem non esse dictum plusquam Prophetam quod verè Propheta non esset, sed quia longè excellentius Christum annuntiavit quam alij Prophetae: quem enim solum venturum prædixerunt, hic præsentem demonstrauit; vnde non sequitur quod Christus non fuerit Propheta.

Dices 2. 1. ad Cor. 13. dicitur, *Prophetia enacubuntur*, scilicet in beatitudine. cum ergo Christus à primo instanti suæ conceptionis fuerit beatus, non fuit Propheta etiam dum in terris versaretur.

Resp.

Resp. negando conseq. quia Christus ut dictum est, ita fuit beatus & comprehensor, ut simul esset victor dum in terris versaretur. Adde quod licet Prophetia in celo sint cessatura quoad actum predicandi futuramque quoad connotatum, ipsum tamen donum Prophetiae non euacuabitur, quia nullam in sua substantia intulit obscuritatem, & potest esse cum lumine scientiae infusae. Consimiliter ratione quamvis usus variarum linguarum non sit in celo futurus necessarius; ipsa tamen cognitio non euacuabitur.

ARTICVLVS IX.

Virum in Christo fuerit plenitudo gratiae?

RESPONDET gratiam Christi fuisse summam tam intensiue, quam extensiue: id est fuisse perfectissimam iuxta diuinam dispositionem & mensuram, quā Deus decreuit eam alicui communicare; habuisse etiam omnes gratiae operationes & effectus.

Prior pars patet ex eo quod anima Christi fuerit perfectissime vnita ipsi fonti gratiae; ergo decuit illam habere gratiam perfectissimam & intensissimam. 2. gratia à Christo in alios deriuabatur, igitur decuit ut illam haberet in summo gradu, quem Deus decreuit concedere. 2. pars etiam patet eo quod Christus sit vniuersale principium gratiarum, igitur eius gratia debebat se extendere ad omnes gratias. Obiter

Aduerte ex dictis, quod præter plenitudinem gratiae creatae fuerit in Christo plenitudo diuinitatis, per quam eius anima fuit singulariter sanctificata, ut dictum est.

ARTICVLVS X.

Virum plenitudo gratiae fuerit propria Christo?

RESPONDET plenitudinem gratiae absolute soli Christo conuenire, quamvis aliqui sancti dicantur pleni gratia.

Notandum 1. plenitudinem gratiae varijs modis in scriptura quibusdam personis tribui. Nam aliqui dicuntur pleni gratia, quia habent excellentem gratiam congruam ministerio seu officio ad quod sunt electi. Quia ratione B. Virgo, S. Ioannes Baptista, Apostoli, S. Stephanus dicuntur pleni gratia, vnusquisque iuxta proportionem sui ministerij. Alij dicuntur pleni gratia, quia habent gratiam abundantem ad vitam æternam consequendam. Quia ratione Apostolus ad Eph. 3. precatur ut Ephesij impleantur in omnem plenitudinem Dei.

Anima verò Christi duobus modis potest specialiter dici plena gratia. Primo quia fuit vnita diuinitati, quā gratia non potest maior obtingere creaturae. Secundo quoad gratias creatas; habuit enim supremum gradum gratiae, quem Deus decreuit communicare creaturae, vnde habuit summam gratiam intensiue. Præterea habuit omnes effectus gratiae & operationes, siue omnē gratiam extensiue. Tertiò gratia in eo erat tanquam in capite & fonte seu principio à quo debebat in genus humanum dimanare. Vnde sit verisimile Christum dominum non solum singulos, sed etiam omnes in

vnū collectos superasse quoad gratiam etiam creatam, ita ut ipse solus habuerit excellentiorem gratiam quam omnes creature intellectuales simul sumptae. Erat enim vnigenitus Dei Filius, quā dignitas, cum longè superet dignitatem omnium creaturarum, fuit congruum ut eius animae concederetur gratia maxima, iuxta mensuram à Deo statutam.

Conf. 1. Christi humanitas fuit Deo charior quam tota vniuersitas creaturarum simul sumpta. Ergo decuit illam ornari donis excellentioribus quam concessa sint vniuersitati creaturarum simul sumptarum.

Conf. 2. Christus quā homo est principium omnium gratiarum in hominibus, est etiam caput Angelorum; ergo decuit illam habere ampliorem gratiam quam omnes simul habeant.

Notandum, 2. hanc gratiae plenitudinem concessam animae Christi ab initio conceptionis, cum illa dona deberentur ratione vnionis hypostaticae tanquam morales proprietates.

ARTICVLVS XI.

Virum Christi gratia sit infinita?

RESPONDET 1. gratiam vnionis esse infinitam, eo quod ipsa persona Verbi sit infinita.

Notandum, si D. Th. gratiam vnionis sumat pro persona Verbi, certum esse eam esse infinitam; si verò sumat pro modo vnionis, de quo egimus supra q. 2. eam non nisi terminatiue esse infinitam, cum modus vnionis non sit aliter dicendus infinitus, quam quod intimè respiciat terminum infinitum.

Respondet 2. gratiam habitualement in genere entis esse finitam, cum sit in anima Christi, quae est creatura habens capacitatem finitam. Quae ratio non nihil est difficilis, cum gratia non necessario debeat proportionari capacitati naturali animae, sed tanquam ordinis supernaturalis respiciatur ab anima secundum potentiam obedientialem, quae non habet terminum; nam potentia obedientialis animae respicit omne id quod non repugnat in ea constitui. Igitur nisi supponatur non posse dari gratiam infinitam, ex capacitate animae non videtur ita commodè concludi quod gratia habitualement anima Christi sit finita in ratione entis.

Respondet 3. gratiam in ratione gratiae posse dici infinitam: quia non limitatur, sed habet quidquid potest pertinere ad rationem gratiae. In qua conclusione S. Doctor agit etiam de gratia habituali, vnde clare patet ex textu. quia verò non ita videtur clarum quo sensu vera sit hæc conclusio, varij varie mentem S. Thomae interpretantur.

Quidam enim Thomistae dicunt gratiam Christi esse infinitam in genere physico gratiae, seu gratiam in Christo fuisse physice infinitam.

Sed nisi sit æquiuocatio, vel questio de nomine, id non est solidum, quia gratiam esse physice infinitam, est esse infinitam in sua entitate physica, & per consequens in genere entis, quod negat S. Th. Cōseq. prob. ratio gratiae & entis in entitate physica gratiae solum distinguuntur ratione: si ergo vnū sit finitum, necesse est alterum quoque esse finitum. Præterea S. Th. 1. parte q. 7. negat omne genus infiniti in creaturis; igitur non potest hic censere gratiam in genere physico gratiae esse infinitam.

Christi humanitas fuit Deo charior quam tota vniuersitas creaturarum.

Resp. 1.

88. Quo sensu gratia vnionis sit infinita.

Resp. 2.

Ratio D. Thom. ap. patet difficilis.

Resp. 3.

89.

Varie sententiae de mente S. Thom.

Gratia Christi non est physice infinita.